

**תחזית מאקרו
לכלכלה הישראלית
ב- 2015**

פורום מאקרו בר-אילן

**דפנה אבירם-ניצן
26 פברואר 2015**

תנאי הרקע לתחזית הביקושים הגלובליים והמקומיים

○ האצה בסחר העולמי

○ ביקושים מקומיים

○ השקעות

○ צריכה ציבורית - ??

תנאי הרקע

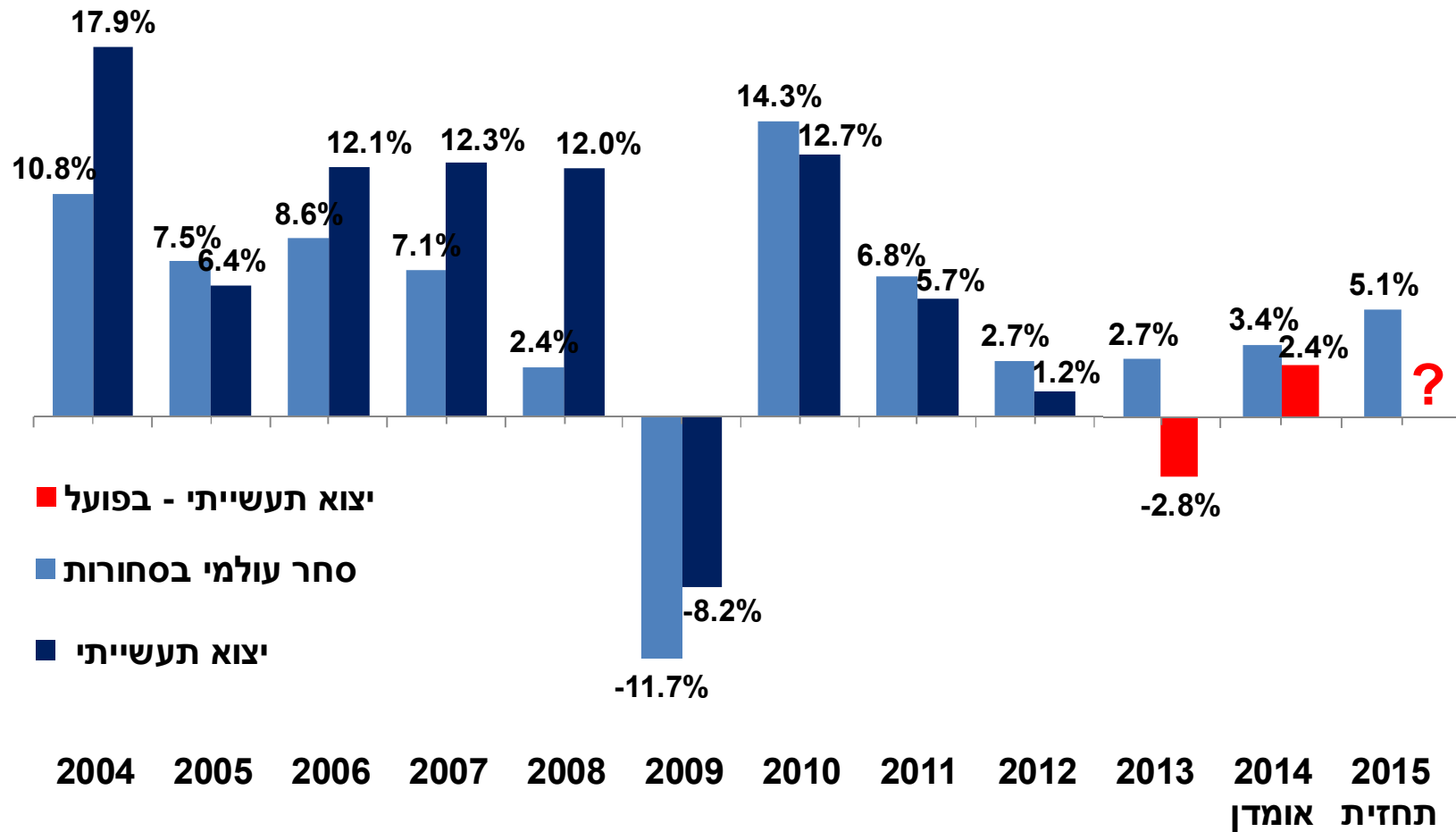
מחירים ושערי החליפין

- צפי להוזלה במחירי האנרגיה לתעשייה המקומית - ??
- צפי לעלייה במחירי האנרגיה העולמיים
- צפי לירידה נוספת במחירי חומרי הגלם העולמיים
- התייקרות התשומות שבשליטת הממשלה
- גידול צפוי בעלויות השכר (הפרשות המעסיק + שכר)
- תחזית שער חליפין
- צפי לריבית ריאלית שלילית

האצה צפויה בקצב התרחבות הסחר העולמי

האם המתאם יחזור?

שיעורי שינוי ריאליים שנתיים

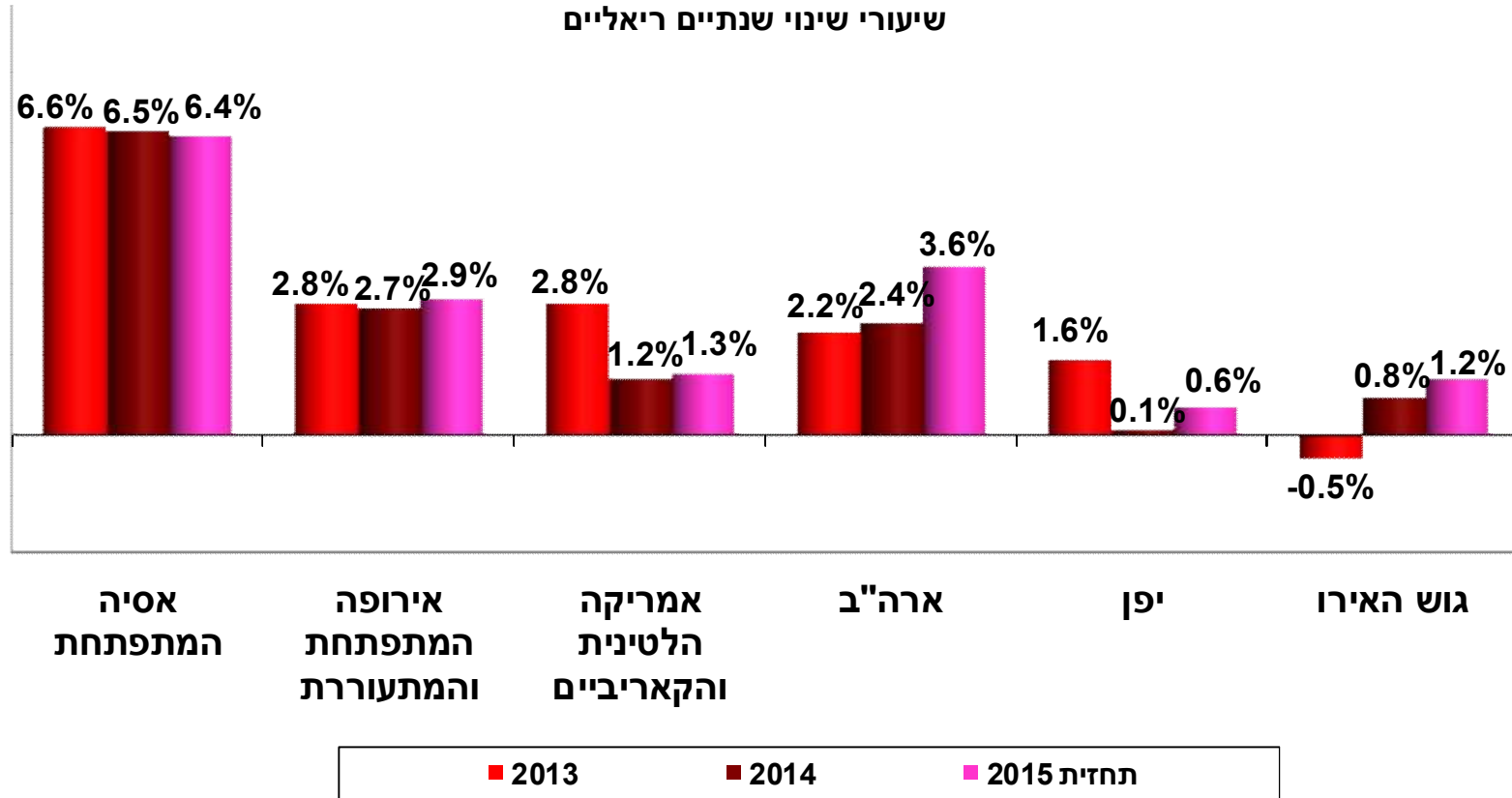

מקור: נתוני למ"ס, תחזית האקונומיסט – פברואר 2015 ועיבודי האגף למחקר כלכלי של התאחדות התעשיינים.

האצה צפויה בקצב הצמיחה ברחבי העולם, למעט אסיה המתפתחת

שיעורי שינוי שנתיים ריאליים

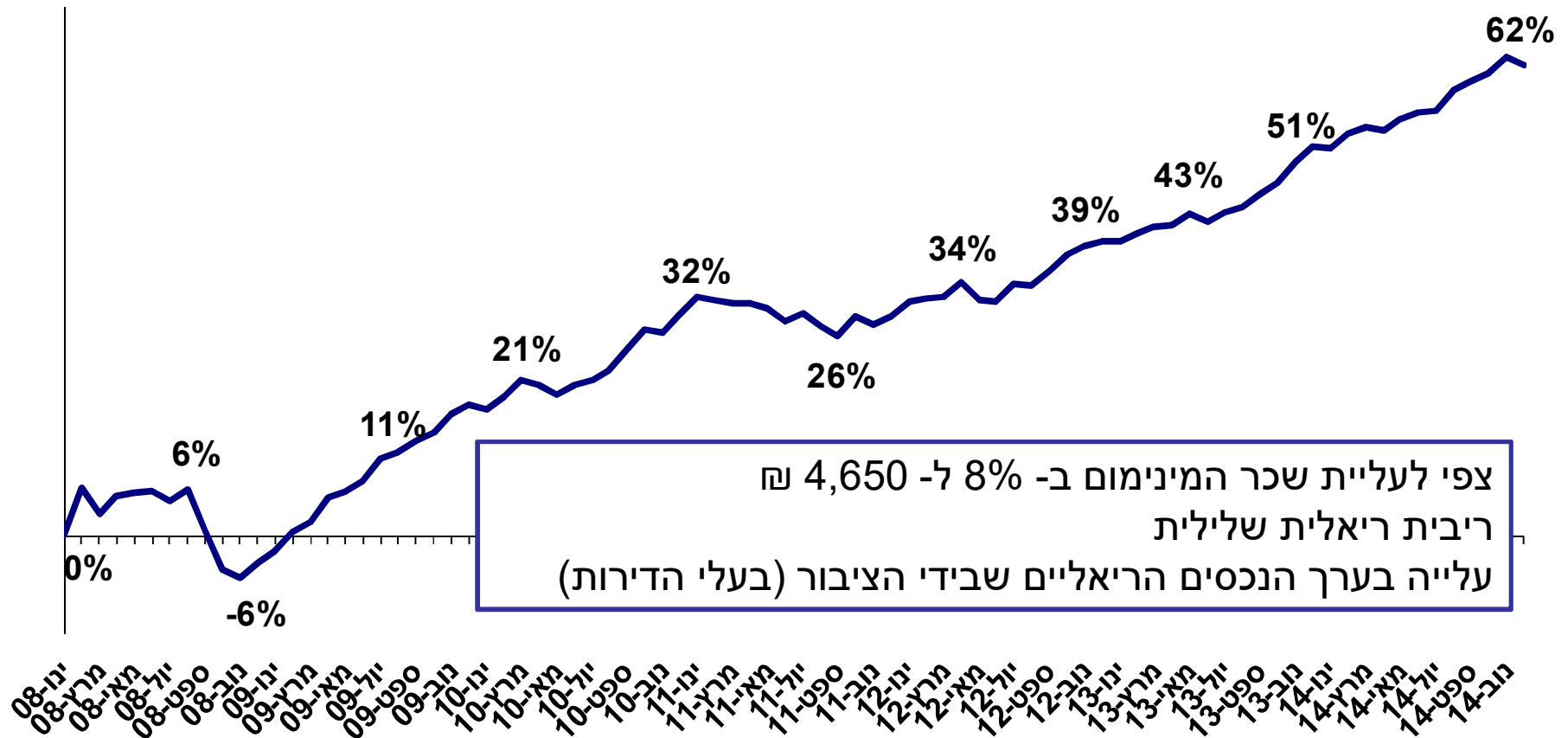
משקל היעד ביצוא הישראלי, 2014:
 איחוד אירופי: 32% (29% ב-2009), ארה"ב: 22% (33% ב-2009), אסיה: 20% (16% ב-2009)

גידול מתמשך בהיקף הנכסים הפיננסיים שבידי הציבור

שיעור שינוי מצטברים, מאז ינואר 2008

צפי לעליית שכר המינימום ב- 8% ל- 4,650 ₪
ריבית ריאלית שלילית
עלייה בערך הנכסים הריאליים שבידי הציבור (בעלי הדירות)

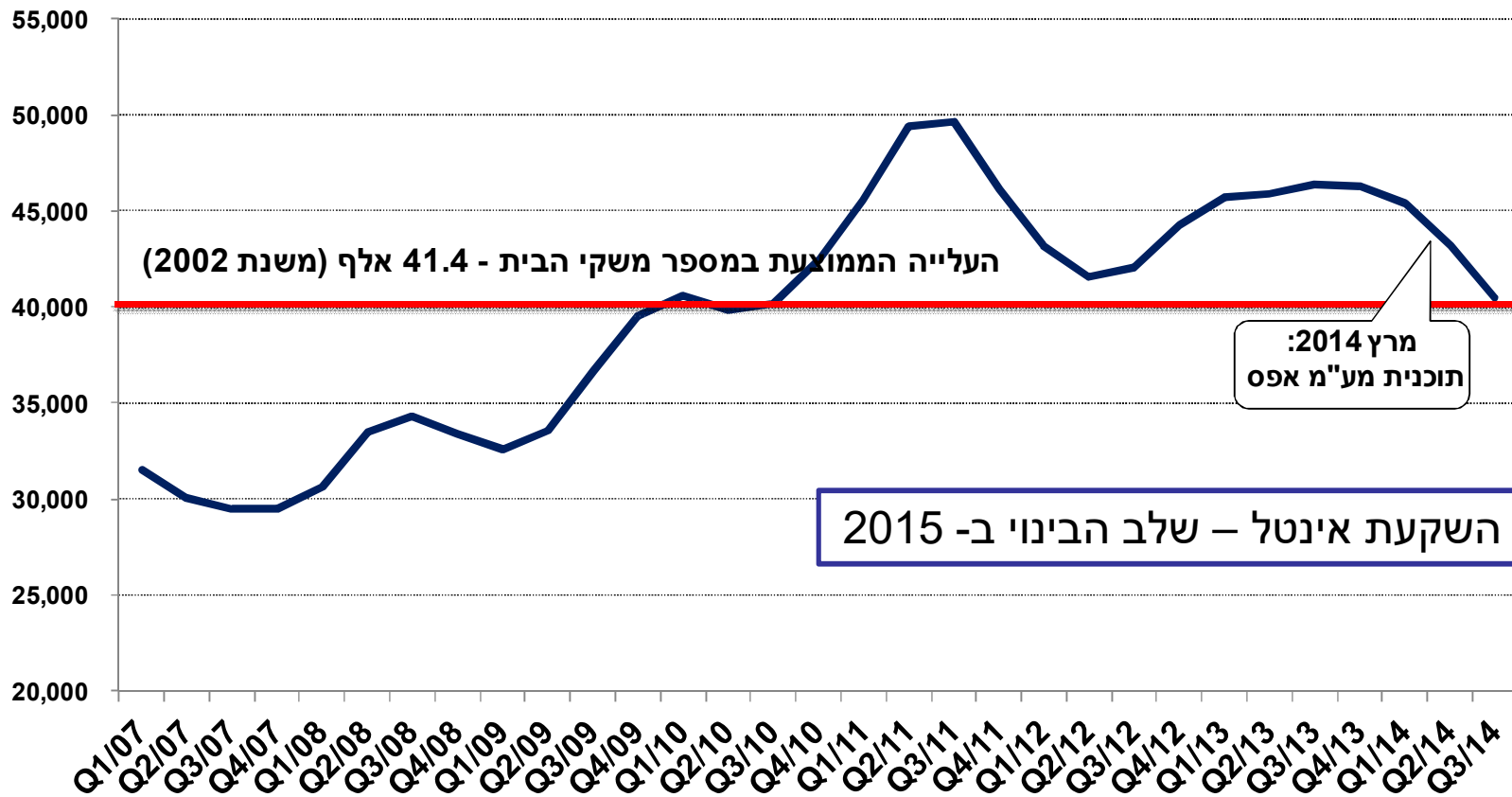

מקור: עיבודי האגף למחקר כלכלי לנתוני בנק ישראל.

ירידה בהתחלות הבנייה

התחלות בנייה של דירות חדשות ביוזמה פרטית וציבורית

נתוני מגמה רבעוניים, במונחים שנתיים

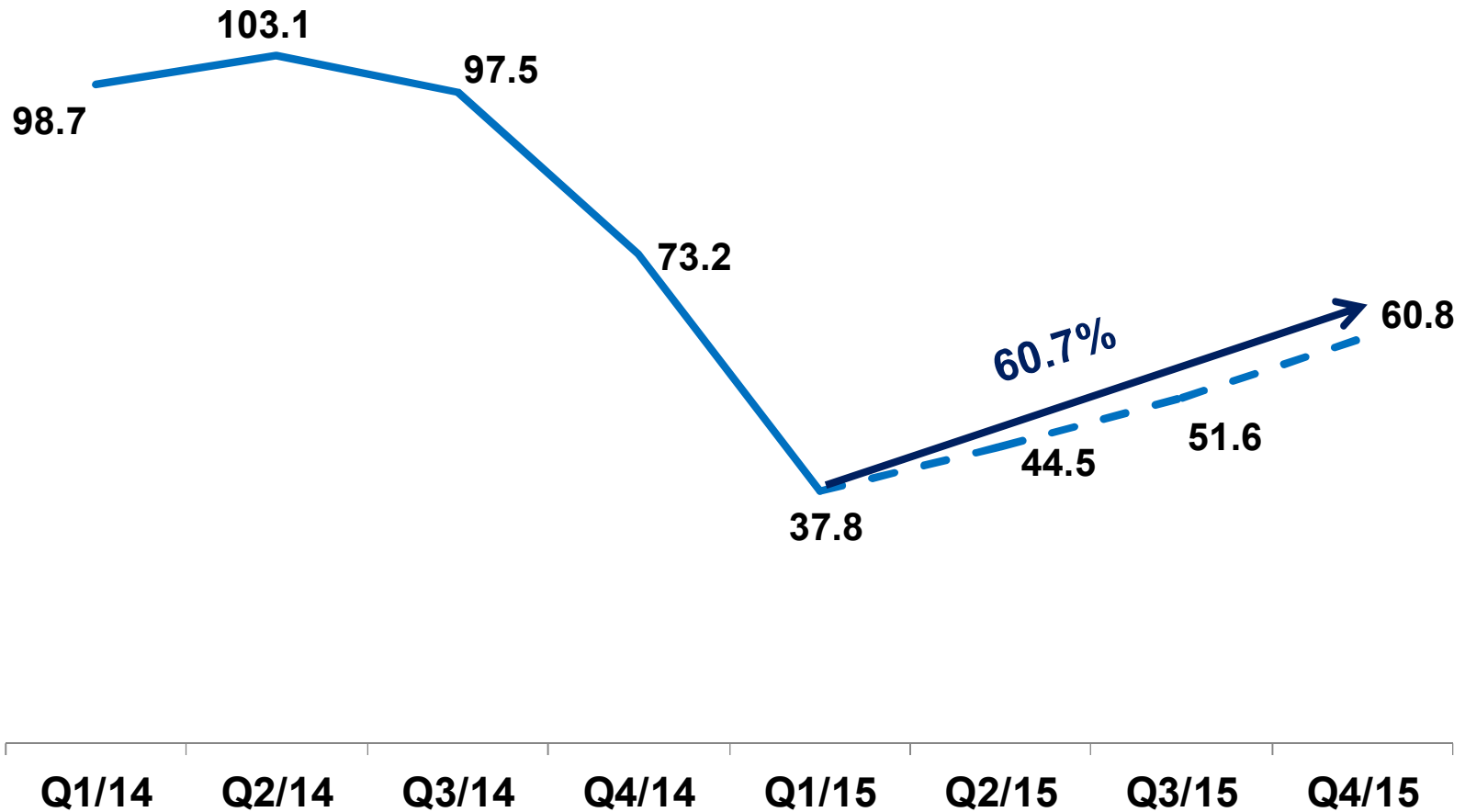

מקור: עיבודי האגף למחקר כלכלי לנתוני למ"ס.

צפי לעלייה במחירי האנרגיה העולמיים

מחירי האנרגיה העולמיים, WTI

\$/lb

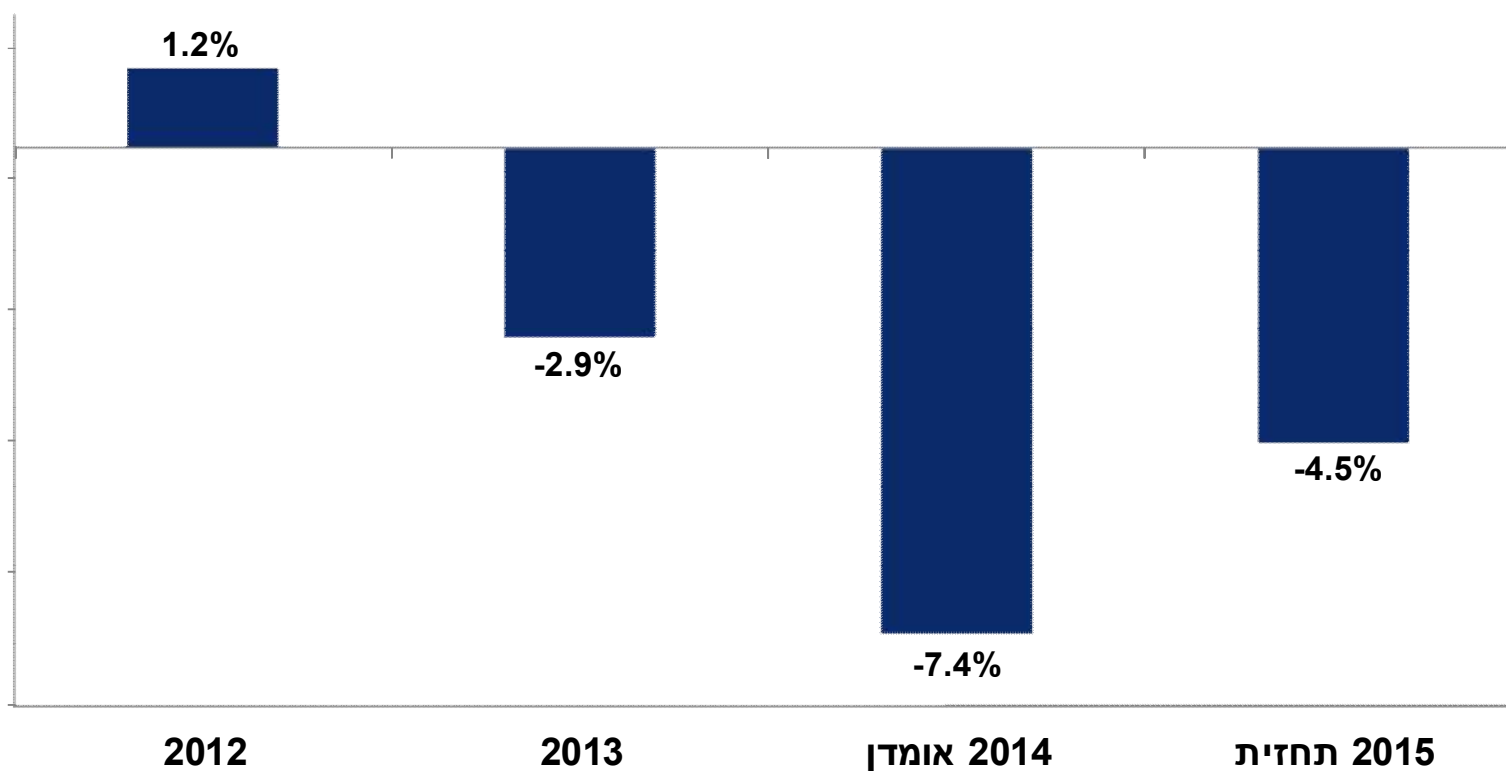

מקור: Economist, פברואר 2015.

צפי לירידה נוספת מחירי הסחורות ללא דלקים

שיעורי שינוי במחיר הדולרי במהלך השנה (רבע אחרון של כל שנה לעומת תקופה מקבילה אשתקד)

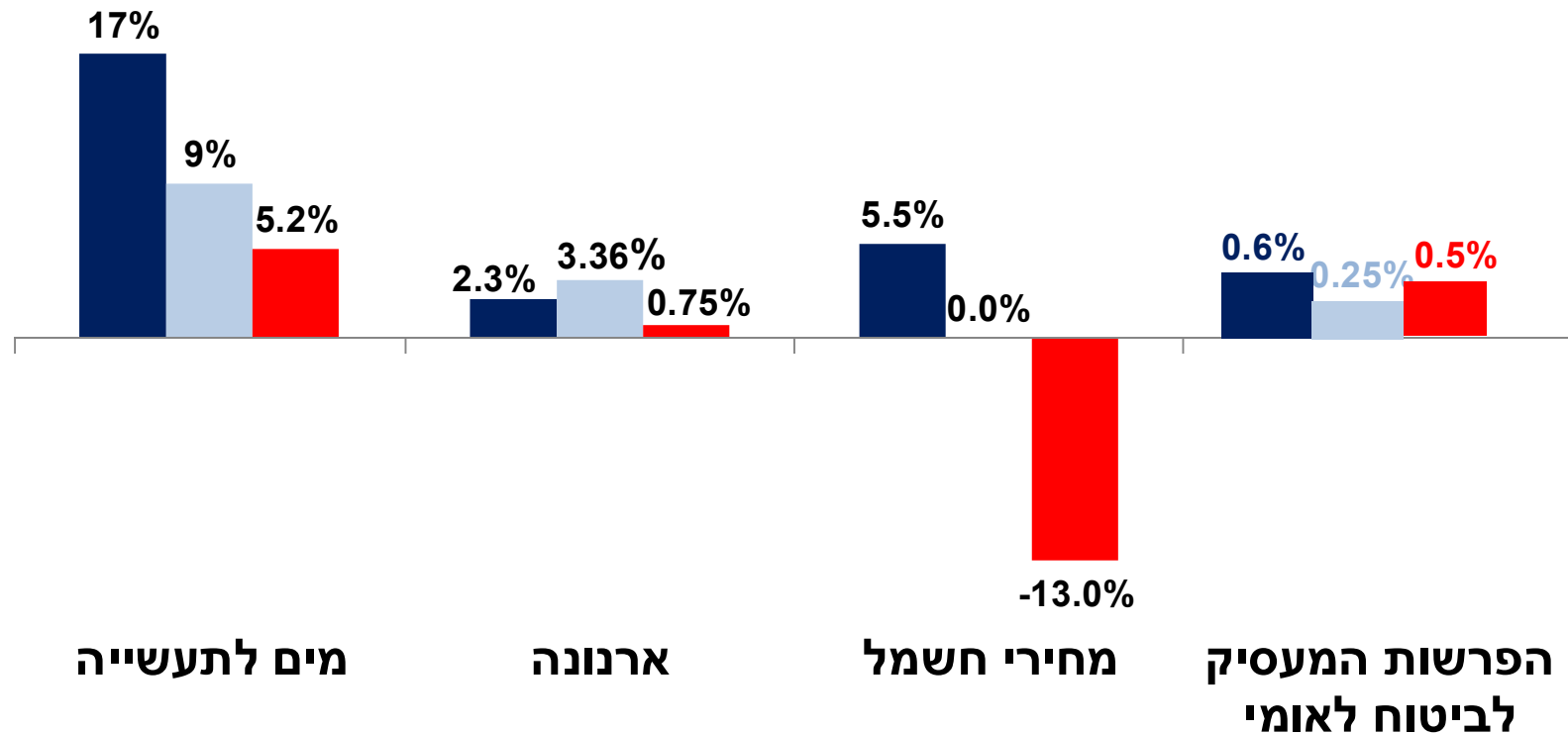
מקור: IMF, תחזית קרן המטבע הבינלאומי - ינואר 2015.

התייקרות מחירי התשומות שבשליטת הממשלה

שינוי באחוזים, כל שנה לעומת קודמתה

■ 2013 ■ 2014 ■ תחזית 2015

צפי להוזלת מחירי האנרגיה לתעשייה המקומית (החדרת הגז הטבעי)

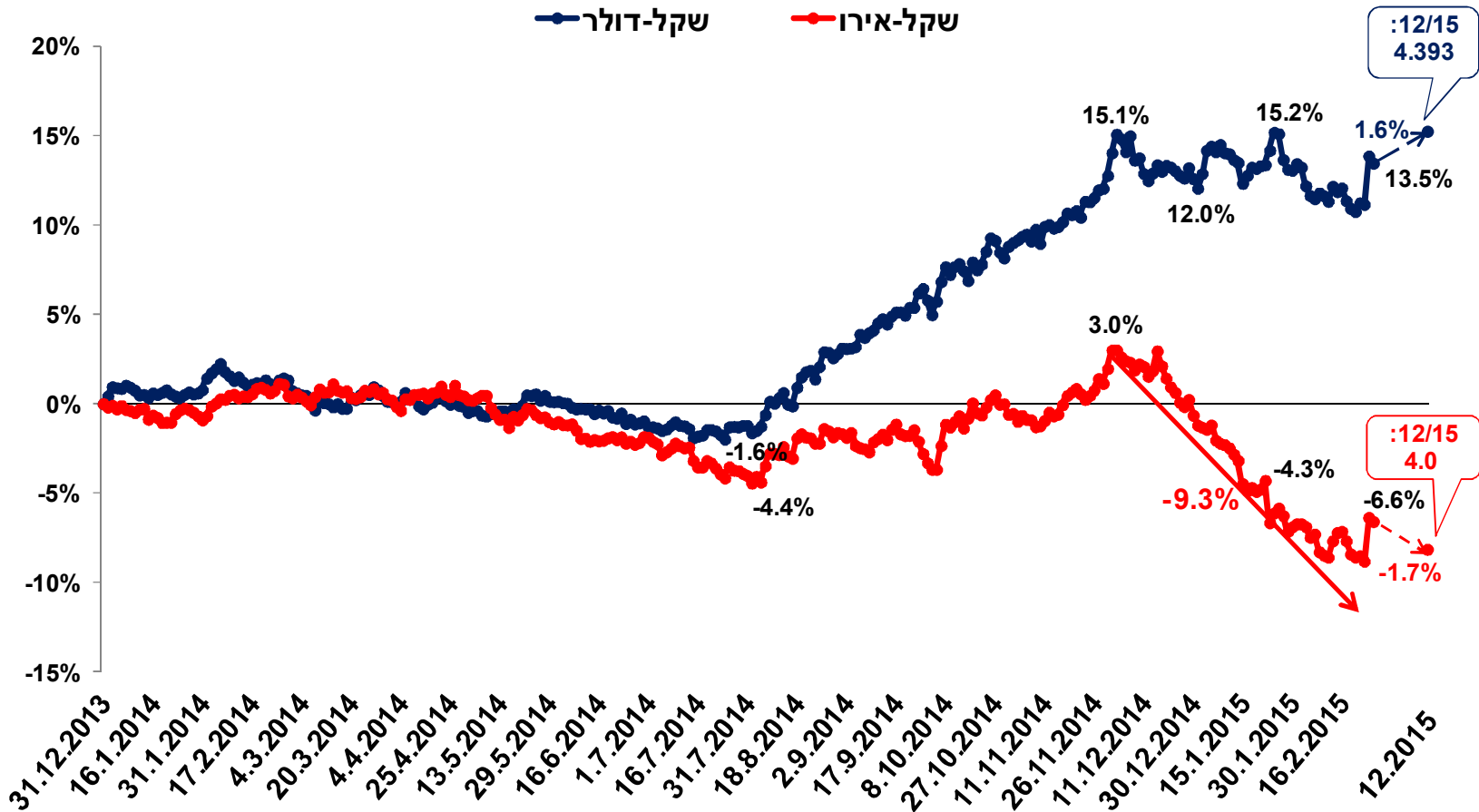

מקור: המחלקה לכלכלת עסקים, אגף כלכלה ורגולציה, ותחשיבי האגף למחקר כלכלי, התאחדות התעשיינים.

תחזיות שער חליפין

התפתחות שער החליפין של השקל מול הדולר והאירו
 שיעורי שינוי מצטברים לעומת 31.12.2013

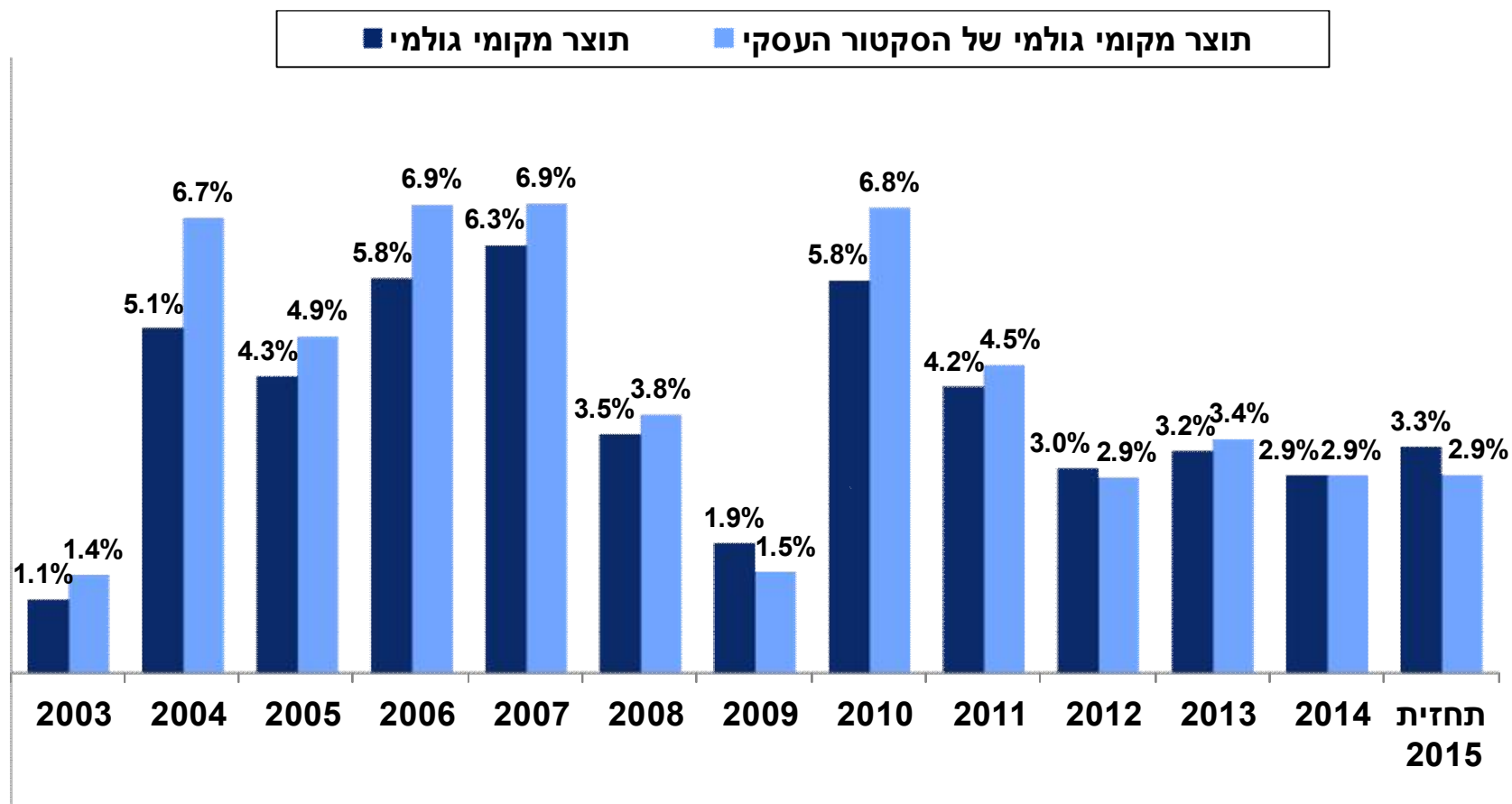

מקור: נתוני בנק ישראל ותחזיות מאקרו של יונתן כץ.

האצה צפויה בפעילות המשק הישראלי

תחזית עדכנית לפברואר 2015

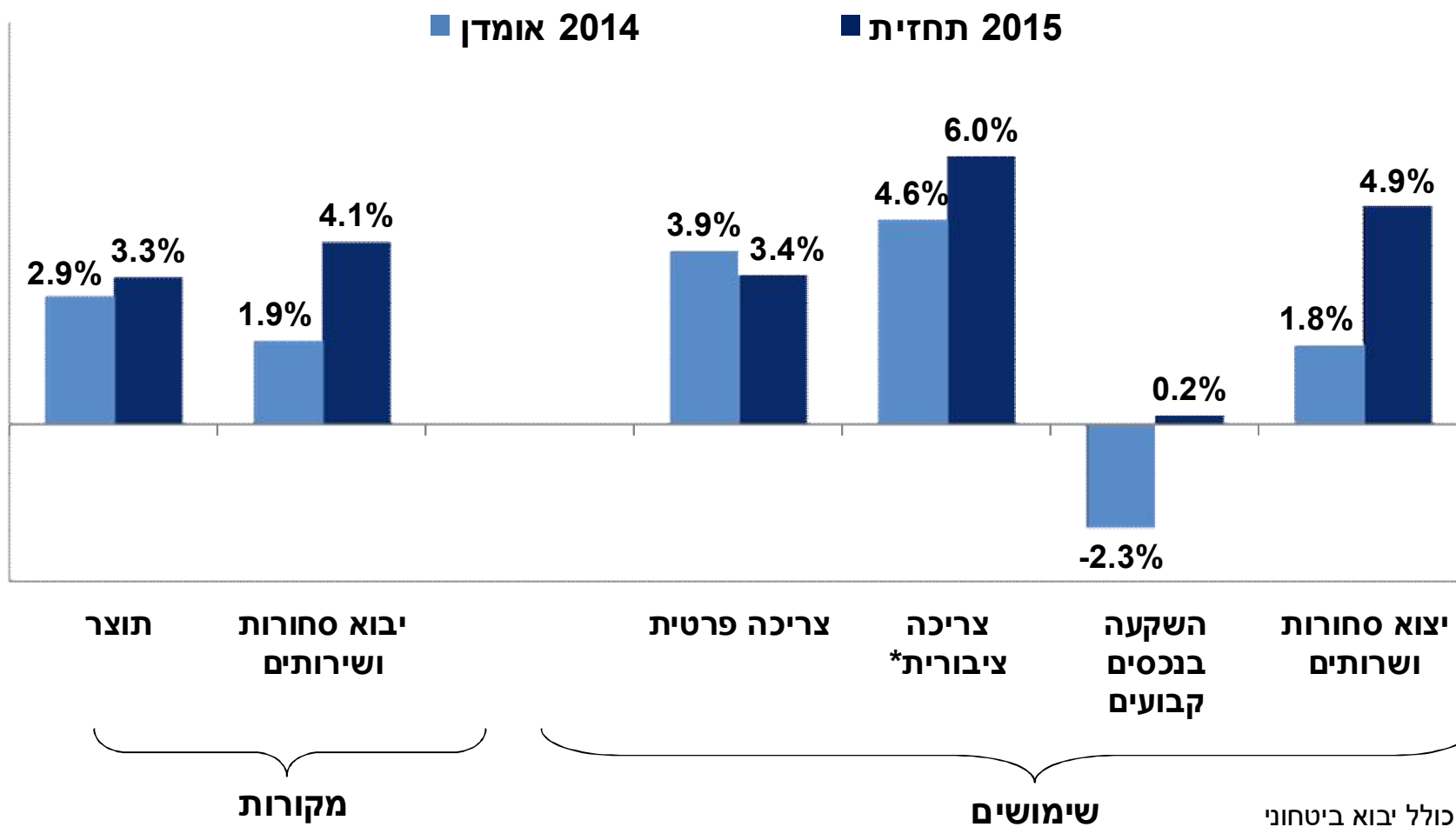
שיעורי שינוי ריאליים כל שנה לעומת קודמתה, נתונים מקוריים

מקור: נתוני למ"ס ותחזית האגף למחקר כלכלי.

תחזית 2015: מקורות ושימושים

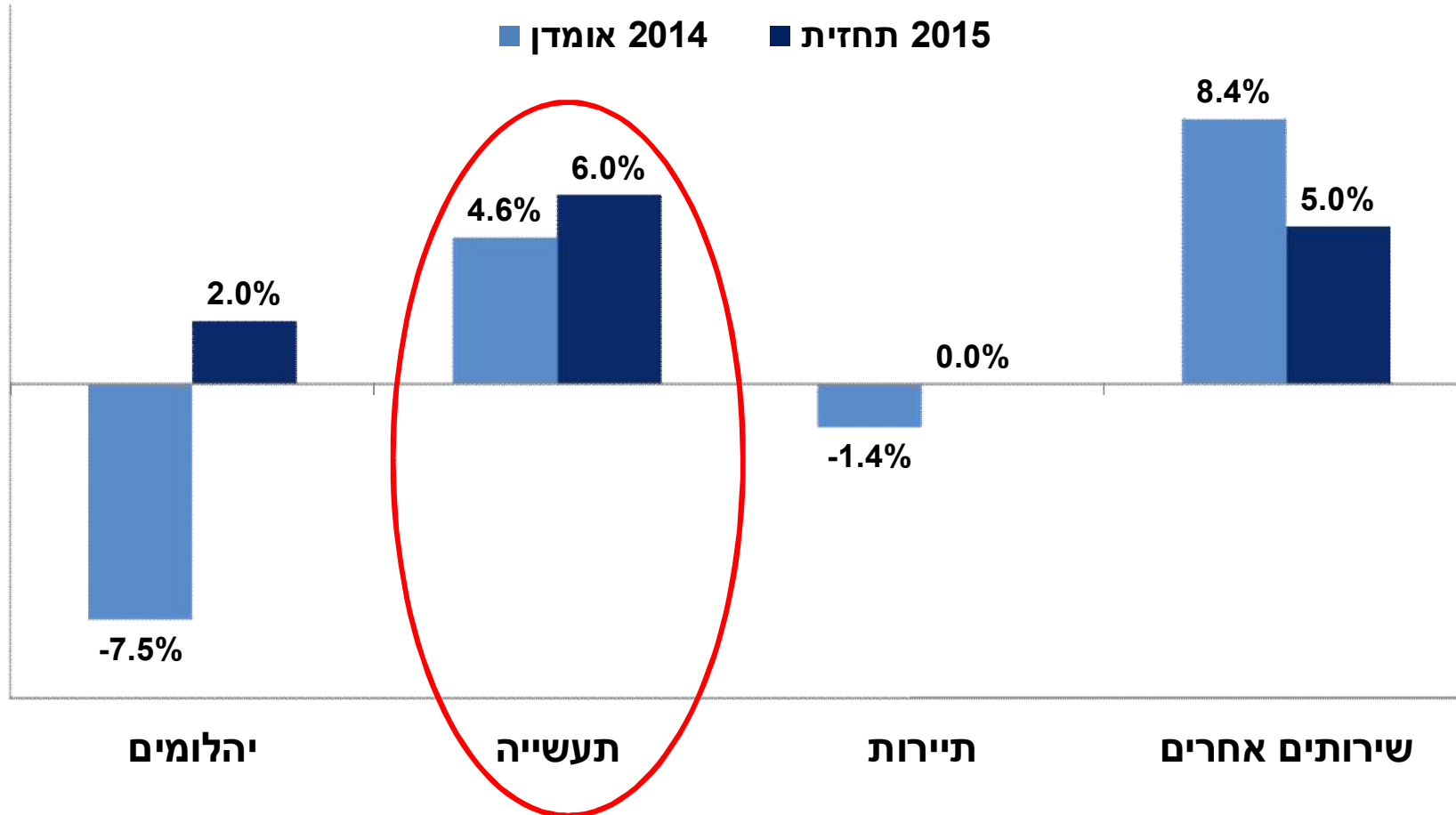
שיעורי שינוי שנתיים ריאליים

מקור: נתוני למ"ס ותחזית האגף למחקר כלכלי.

צפי להאצה ניכרת בקצב צמיחת היצוא

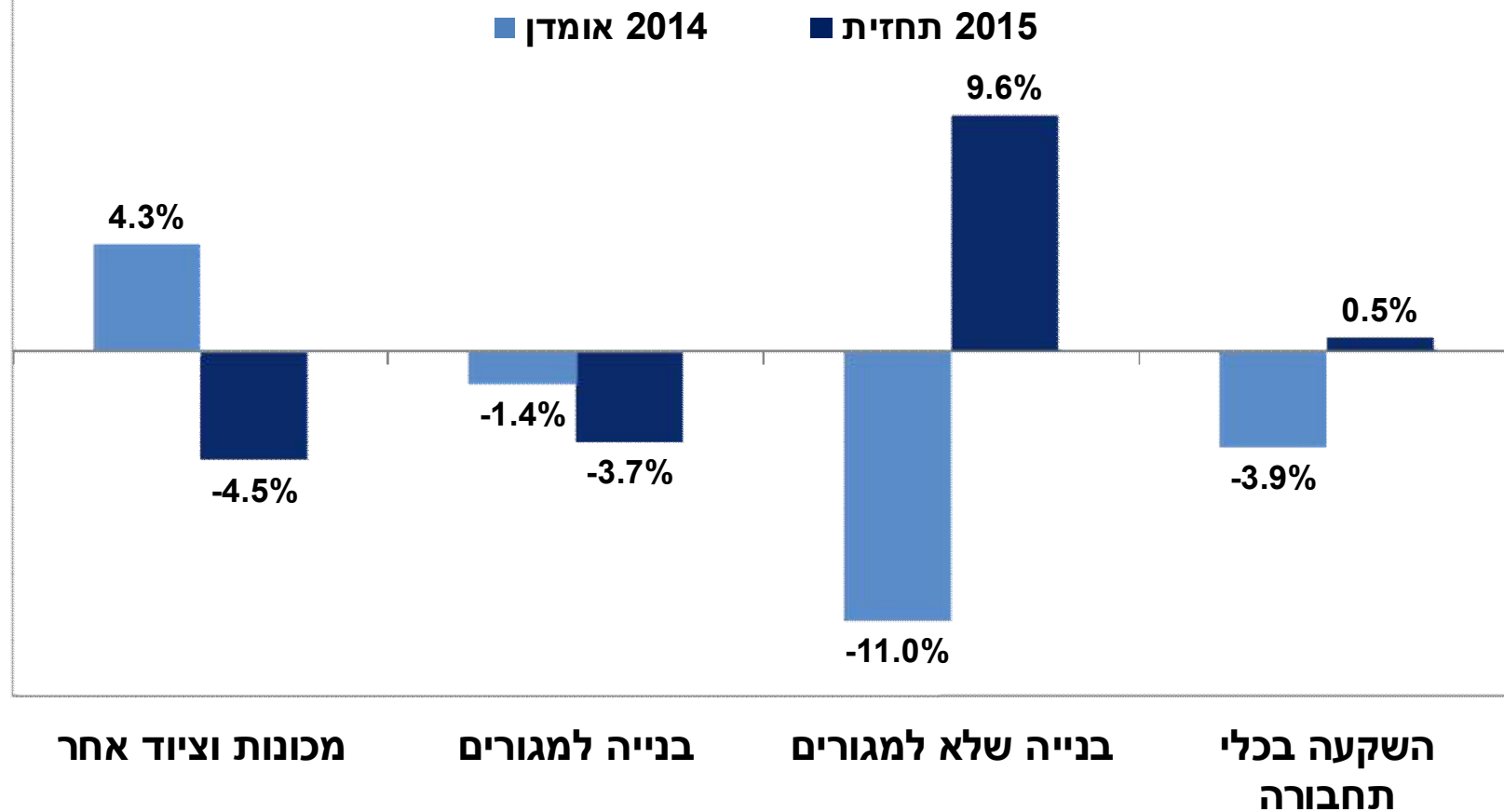
שיעורי שינוי ריאליים כל שנה לעומת קודמתה, נתונים מקוריים

מקור: נתוני למ"ס ותחזית האגף למחקר כלכלי.

בלימה בנסיגת ההשקעות בנכסים קבועים

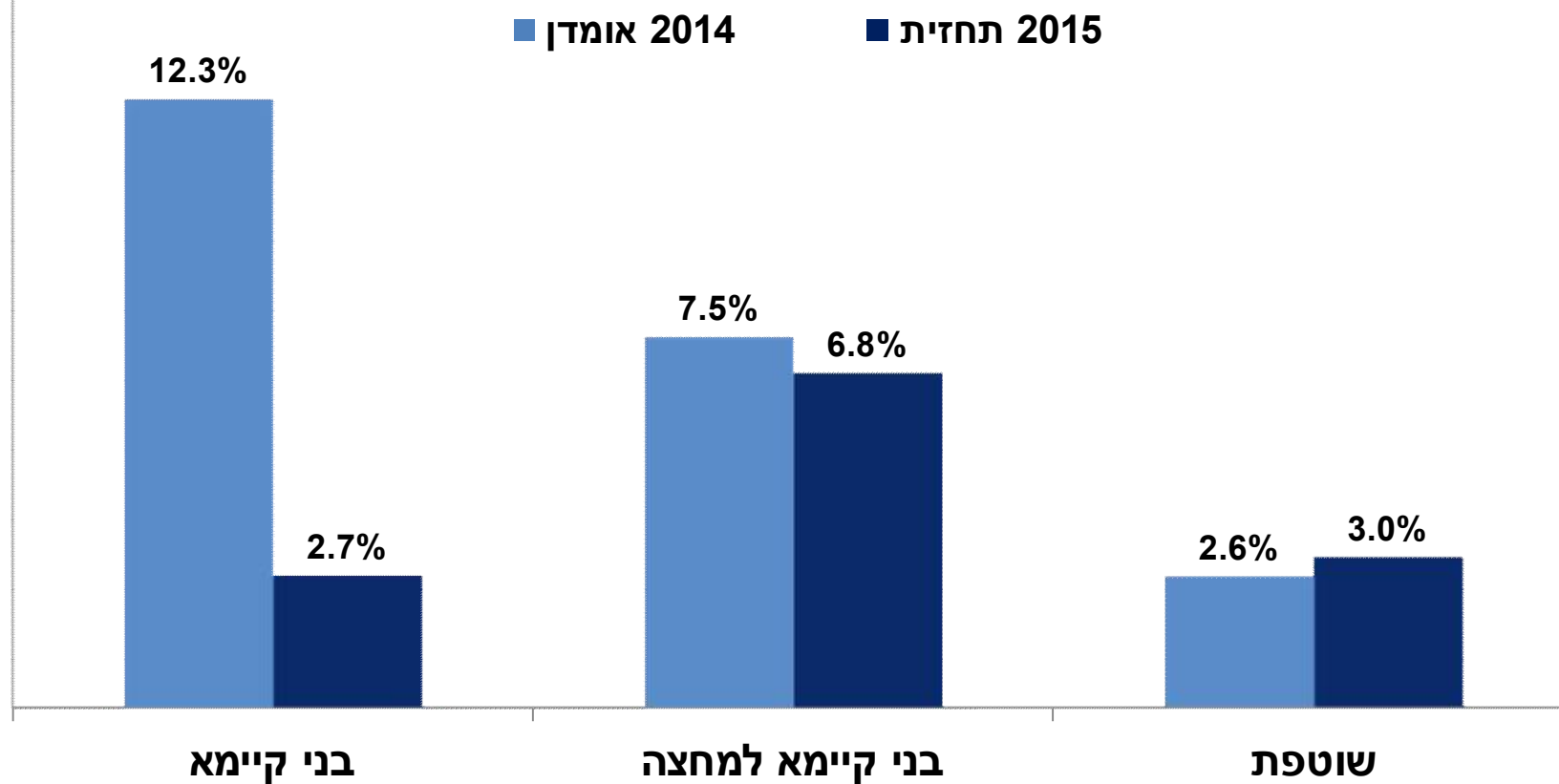
שיעורי שינוי ריאליים כל שנה לעומת קודמתה, נתונים מקוריים

מקור: נתוני למ"ס ותחזית האגף למחקר כלכלי.

צפי להאטה ניכרת בצריכת מוצרים בני קיימא, לצד האצה קלה בצריכה השוטפת

שיעורי שינוי ריאליים כל שנה לעומת קודמתה, נתונים מקוריים

מקור: נתוני למ"ס ותחזית האגף למחקר כלכלי.

המדיניות התעשייתית החדשה

- האיחוד האירופי – אימץ בתחילת 2014 תוכנית לפיתוח והחייאת התעשייה. הצהיר על מטרתו להגדיל משקל התעשייה בתוצר מ- 16% ל- 20% עד 2020.
- ארה"ב - אימצה בפברואר 2012 מדיניות ממוקדת להגברת הייצור והמועסקים בתעשייה.
- בריטניה - השיקה ב- 2012 תוכניות לפיתוח האסטרטגיה התעשייתית.
- צרפת – בשנת 2013 אימצה את תכנית "צרפת התעשייתית החדשה".
- אוסטרליה – בשנת 2011 השיקה תכנית המתארת את סדרי העדיפויות של מדיניות החדשנות על מנת להגביר את התחרותיות של התעשייה האוסטרלית.
- ברזיל- השיקה את התכנית "ברזיל גדולה יותר" בשנת 2011.
- הודו - אישרה לראשונה מדיניות לאומית תעשייתית בשנת 2011.
- סין – הגדירה ב- 2012 תכנית לאומית לתעשיות מתפתחות להגדלת משקלן בתוצר.
- טורקיה – הגדירה בשנת 2011 מגזרים בעדיפות למו"פ, במקביל לסבסוד השקעות בייצור מוצרי טכנולוגיה עילית.
- צ'ילה - בשנת 2014 השיקה את האג'נדה "צמיחה, חדשנות ופרודוקטיביות" לקידום הכלכלה.
- יפן – חידשה את תכנית אשכול התעשייה שלה לשנת 2014 שנועדה להחיות את התעשייה.

תכנית נשיאות הארגונים העסקיים תקציב 2015

<u>תועלות</u>	<u>עלות</u>	
	עלות תקציבית נוספת/אובדן הכנסות ממס (מיליארדי ₪)	
	1.4	1. שיפור כושר התחרות
	4.5	2. חיזוק מנועי צמיחה
	5.9	סה"כ

מתוך סך העלות התקציבית, כ- 4.3 מ' ₪ סעיפים תקציביים, וכ- 1.5 מ' ₪ אובדן הכנסות ממס.

1. צעדים לשיפור כושר התחרות

אובדן הכנסות מס	עלות תקציבית נוספת	תקציב 2015, מלש"ח
1,100	303	שיפור כושר התחרות
		רידוד הרגולציה
	100	חינוך מקצועי/טכנולוגי
-15		הנגשת הגז טבעי
1,100	203	הוזלת עלויות למגזר העסקי:
	115	א. ארנונה - אי העלאת תעריפי הארנונה ב- 0.75% בכל הרשויות
	88	ב. מים - ביטול עלות עודפת לצרכני מקורות (תעשייה + מלונות בלבד)
875		ג. הקפאת הפרשות המעסיקים לבט"ל (0.5% ב- 1.1.15)
150		ד. ביטול מס מעסיקים להעסקת ע.זרים בחקלאות (10%)
100		ה. החזרת נקודת הזיכוי לעובדים זרים (ביטול הביטול)
-25		ו. תיקון הסכום המותר בניכוי משכר העובדים הזרים ל- 754 ש"ח

2. צעדים לחיזוק מנועי הצמיחה

אובדן הכנסות מס	עלות תקציבית נוספת	תקציב 2015, מלש"ח
425	4,033	חיזוק מנועי הצמיחה
	275	קרן עידוד השייוק לחו"ל - "כסף חכם" (0.3) + שריון תקציב לרוסיה
	1,900	תגבור תקציב המדען הראשי (3.4)
	200	הגדלת תקציב שיווק התיירות (0.4)
	200	קרן שיפוצים לבתי מלון (0.2)
	100	תוכנית מקיפה לעידוד עסקים קטנים ובינוניים (קרן הלוואות לטו"א + מערך ייעוץ)
	200	הבטחת התקציב לקרן פרייבט אקוויטי להשקעות בעסקים קטנים ובינוניים
	95	הגדלת תקציב הסוכנות לעק"ב (0.25)
	650	הגדלת תקציב המענקים בחוק עידוד + בתי אריזה (1)
	120	הגדלת מענקי חיבור צרכנים וצרכנים מרוחקים לגז טבעי (0.24)
	30	הלוואה בערבות מדינה ליהלומים
	3	העדפת תוצרת הארץ - יצרנים וספקי שירותים מקומיים (0.01)
340		קידום פרויקטי התחדשות עירונית (תמ"א 38 + פינוי בינוי)
		חתימה על הסכם בילטרלי עם סין להגדלת מס' עובדים זרים מסין
85		הוצאת היטלים מחוק ההסדרים (על העסקת מבקשי מקלט + הגנות ים המלח)
		העברת "חוק הגבלת אשראי ספקים למוסדות המדינה"
	260	פיצוי לסגירת עסק של עצמאי (לפי החלטת ממשלה 3409 מיולי 2011)

סיכום תועלות התוכנית מיישום בשנה בודדת

בשנה הראשונה ליישום:

- ✓ תוספת תוצר של כ- 2.2%, שהם כ- 24 מיליארד ₪.
- ✓ קליטה של כ- 39 אלף מועסקים חדשים.
- ✓ גידול של כ- 7.3 מיליארד ₪ בגביית המיסים (כמחצית אחוז תוצר).
- ✓ תשואה שנתית של כ- 24% (תוספת מקורות תקציביים של כ- 1.4 מיליארד ₪ נטו).
- ✓ גידול של 1.1% בפריון העבודה (תוצר למועסק).

תועלת מצרפית בתום ארבע שנים מהיישום:

- ✓ תוספת תוצר של כ- 6.5%, שהם כ- 70 מיליארד ₪.
- ✓ קליטת כ- 100 אלף מועסקים חדשים.
- ✓ גידול של כ- 40 מיליארד ₪ בגביית מיסים המצרפית – תשואה של מאות אחוזים על ההשקעה.
- ✓ גידול של כ- 3.5% בפריון העבודה (תוצר למועסק).

תודה על ההקשבה

דפנה אבירם-ניצן
מנהלת האגף למחקר כלכלי

טל: 03-5198807

dafnan@industry.org.il

1. צעדים לשיפור כושר התחרות

רידוד הרגולציה -

- ✓ הפחתת הרגולציה לפי מתווה החלטת הממשלה ועבודת משרד רה"מ
- ✓ הסכמה על הקפאת כל רגולציה חדשה למשך שנה, פרט לנושאי בריאות ובטיחות.

הגדלת מצאי עובדים מקצועיים -

- ✓ יישום התוכנית שגובשה בתחום החינוך המקצועי, הקלות בירוקרטיות בתחום ההכשרה המקצועית.
- ✓ קידום שילוב החרדים בשוק העבודה, והכשרת בהתאם לצרכי המגזר העסקי.

הנגשת הגז הטבעי -

- ✓ חיבור כל המפעלים הרלבנטיים לגז טבעי תוך שחרור חסמים בירוקרטיים
- ✓ מינוי פרוייקטור שירכז הסמכויות וישחרר חסמים בירוקרטיים.

הוזלת עלויות למגזר העסקי -

- ✓ הקפאת ההעלאות הצפויות במיסים העקיפים בשנת 2015.
- ✓ רפורמה בנושאי ארנונה, מים וחשמל, במטרה להוזיל עלויות מקומיות שבשליטת הממשלה.

2. צעדים לחיזוק מנועי הצמיחה

עידוד השקעות במחקר פיתוח וחדשנות -

- ✓ קביעת תקציב המדען הראשי על 2.2% מהתוצר התעשייתי למשך חמש השנים הקרובות. משמעות הדבר תגבור התקציב בכ- 1,900 מלש"ח לשנה, וקביעתו על 3.4 מיליארד ש"ח

עידוד השקעות הון -

- ✓ הגדלת תקציב המענקים בחוק עידוד ל- 750 מלש"ח, לעומת 350 מלש"ח בתקציב 2014
- ✓ הכללת בתי האריזה בחוק עידוד השקעות הון.
- ✓ סיוע למפעלים בביצוע התאמות לחיבור לגז טבעי על ידי הגדלת מענקי חיבור צרכנים וצרכנים מרוחקים לגז טבעי ב- 120 מלש"ח, ל- 240 מלש"ח.

עידוד התיירות -

- ✓ הגדלת תקציב שיווק התיירות ו 430 מלש"ח, לעומת 230 מלש"ח בתקציב 2014.
- ✓ מתן מענקים לשיפוץ ושדרוג בתי מלון בהיקף של כ- 240 מלש"ח.
- ✓ ביטול הכנסתם לחוק ההסדרים של היטל על העסקת מבקשי מקלט והיטל על הגנות חוף ים המלח (חוק ההסדרים שלא עבר).

2. צעדים לחיזוק מנועי הצמיחה – המשך...

עידוד עסקים קטנים ובינוניים ועצמאיים -

- ✓ הגדלת תקציב תכנית "כסף חכם" לעידוד היצוא בהיקף של 275 מלש"ח, לרבות הקצאת 50 מלש"ח ממוקדים לסיוע להתמודדות עם המשבר בשוק הרוסי.
- ✓ קרן הלוואות לטווח ארוך לחידוש ציוד ושדרוג טכנולוגי, בעלות תקציבית של 50 מלש"ח (תקצוב הדיפולט בלבד) ומינופה לקרן הלוואות בהיקף של כמיליארד ₪.
- ✓ תקצוב 50 מלש"ח עבור קרן להקמת מערך ארצי של ייעוץ וליווי עסקי ייעודי לעסקים קטנים ובינוניים, לקידום חדשנות וניהול איכות במפעלים קטנים ובינוניים.
- ✓ הבטחת התקציב בהיקף של 200 מלש"ח למכרז שפורסם לקרן פרייבט אקוויטי להשקעות בעק"ב.
- ✓ הגדלת תקציב הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים בהיקף של 95 מלש"ח להגדלת הפעילות הקיימת.
- ✓ תקצוב סעיף מתן פיצוי לסגירת עסק של עצמאי (החלטת הממשלה מספר 3409), בעלות תקציבית של 260 מלש"ח.
- ✓ העברת "חוק הגבלת אשראי ספקים למוסדות המדינה".
- ✓ קידום "חוק העסקים הקטנים" עם התיקונים והתוספות של הארגונים העסקיים, וכן אישור המסגרת החוקית של "חוק העובד העצמאי".

2. צעדים לחיזוק מנועי הצמיחה – המשך...

עידוד ענף הבינוי והגדלת מספר יחידות הדיור שישווקו במשק -

✓ חתימה על הסכם בילטרלי עם סין להגדלת מספר העובדים הזרים מסין, אשר צפוי לאפשר עמידה ביעדי הממשלה לבניית 50 אלף יחידות דיור.

✓ קידום פרויקטי התחדשות עירונית (פינוי בינוי ותמ"א 38) לרבות מתן פטור ליזם ממס רכישה בפרויקטי פינוי בינוי, הסכמי גג עם רשויות מקומיות לקידום התחדשות עירונית, תוכנית נקודות זיכוי במס לפרויקטי תמ"א 38 בפריפריה ומתן אפשרות לניוד זכויות בתמ"א 38 מהפריפריה למרכז. שילוב תוכניות אלו יאפשר הגדלה משמעותית של היצע הדיור בישראל (צפי לגידול של בין 20 ל- 25 אלף יחידות דיור שישווקו בשנה), אשר תביא להוזלה ניכרת במחירי הדיור בישראל ותסייע בהוזלת יוקר המחיה.

עידוד ענף היהלומים -

✓ הלוואות בערבות מדינה לענף היהלומים בהיקף של 100 מלש"ח (בתקצוב של 30 מלש"ח לדיפולט), אשר תמונף להלוואות בהיקף של כחצי מיליארד ₪.

עידוד רכש מקומי (כחול לבן) של סחורות ושירותים -

✓ הרחבת התקציב לעידוד להעדפת תוצרת הארץ של יצרנים וספקי שירותים מקומיים, בכ- 3 מלש"ח, לתקציב כולל של 10 מלש"ח.